

KARTA CHARAKTERYSTYKI

SPARTA 250 EW

Karta charakterystyki zgodna z wymogami przepisów Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. (REACH) z późniejszymi zmianami.

1. IDENTYFIKACJA MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Nazwa handlowa	SPARTA 250 EW
Zastosowanie	Fungicyd
Dystrybutor	Cheminova Polska Sp. z o.o. Al. Jerozolimskie 212 A 02-486 Warszawa Tel.: (0048) 22 571 40 50 Fax: (0048) 22 571 40 51
osoba odpowiedzialna za kartę charakterystyki:	marta.lewandowska@cheminova.com
Telefon alarmowy	Tel.: (0048) 22 571 40 50 (czynny w godz. 8-16)
Data sporządzenia	Wrzesień 2009 r.
Data aktualizacji	12.08.2010 r.

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Klasyfikacja produktu zgodnie z badaniami oraz przepisami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 02 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. nr 171, poz. 1666 ze zmianami w Dz. U. 2004 r., nr 243, poz. 2440, Dz. U. nr 174, poz. 1222, 2007 r., Dz. U. nr 43 poz. 353, 2009 r. Zgodnie z kryteriami przepisów w/w rozporządzenia produkt jest klasyfikowany, jako niebezpieczny.

Zagrożenia ze względu na właściwości fizykochemiczne:

Niesklasyfikowany, jako niebezpieczny

Zagrożenia dla zdrowia:

Repro. Kat. 3 ze zwrotem R63 – Możliwe ryzyko szkodliwego działania na dziecko w łonie matki.

Xi - Mieszanina drażniąca ze zwrotem R36/38 – Działa drażniąco na oczy i skórę

Zagrożenie dla środowiska:

N – Substancja niebezpieczna dla środowiska ze zwrotem R50/53 - Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

Klasyfikacja produktu wg Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające uchyłające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE nr L 353 z 31 grudnia 2008 roku).

Klasa zagrożenia i kody kategorii

Rep. 2

Kody zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia

H361d – Podejrzenia się, że działa szkodliwie na dziecko w łonie matki..

Eye Irrit. 2

H319 – Działa drażniąco na oczy

Skin Irrit. 2

H315 - Działa drażniąco na skórę.

Aquatic Acute 1

H400 - Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne.

Aquatic Chronic 1

H410 - Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

W celu uniknięcia zagrożeń dla zdrowia ludzi i środowiska, należy postępować zgodnie z instrukcją użycia.

Informacje dodatkowe:

W przypadku znacznego lub przedłużonego narażenia, mogą wystąpić także inne szkodliwe skutki – patrz punkt 11.

Cechy i objawy narażenia:

W następstwie zanieczyszczenia skóry lub oczu, pierwszymi objawami narażenia może być ich podrażnienie. Po podaniu drogą pokarmową podobnego produktu, u zwierząt obserwowano zmniejszenie aktywności, zaburzenie poruszania i skrócenie oddechu..

Opakowania jednostkowe produktu wymagają znakowania ostrzegawczego – patrz pkt 15.

3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Składniki zawarte w produkcie:

KARTA CHARAKTERYSTYKI SPARTA 250 EW

3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Produkt zawiera substancję aktywną, tebukonazol i niżej wyszczególnione składniki.

Nazwa	Zawartość	Nr CAS	Nr WE	Nr Indeksowy	Klasyfikacja
Tebukonazol techniczny [(1-(4-chlorofenyl)-4,4-dimetylo-3-(1,2,4-triazol-1-ilometylo)pentan-3-ol)] (*)	26% wag.	107534-96-3	403-640-2	603-197-00-7	Repro. Kat. 3: R63 Xn; R22 N; R51/53
1-Metylo-2-pirolidon (*)	15% wag.	872-50-4	212-828-1	606-021-00-7	Repro. Kat. 2: R61 Xi; R36/37/38
Alkohol alifatyczny (**)	17% wag.	71-36-3	-	-	N; R51/53
Pochodna kwasu fosforowego i poli(aryloalkilo)fenolo-glikolu propylenowego (*)	5% wag.	108-32-7	-	-	Xi; R36
Bis(tetrapropylenobenzeno sulfonian wapnia (**))	4% wag.	11117-11-6	234-360-7	-	C; R34 Xn; R21 R52/53
Izobutanol	2% wag.	78-83-1	201-148-0	603-108-00-1	R10 Xi; R37/38-41 R67

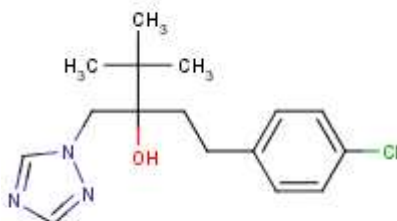
Nazwa tebukonazolu wg IUPAC:

Wzór strukturalny tebukonazolu:

Nr rejestracyjny tebukonazolu: 89-04-0190

(*) - Klasyfikacja tebukonazolu i 1-Metylo-2-pirolidonu wg 31 poprawki do ATP.

Wzór strukturalny tebukonazolu

(**) – substancja niesklasyfikowana w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 02 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. nr 171, poz. 1666 ze zmianami w Dz. U. 2004 r., nr 243, poz. 2440, Dz. U. nr 174, poz. 1222, 2007 r., Dz. U. nr 43 poz. 353, 2009 r. Klasyfikacja producenta.

Klasyfikacja składników produktu wg Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE nr L 353 z 31 grudnia 2008 roku).

Tebukonazol techniczny

Zawartość:	26% wag
Nr CAS:	107534-96-3
Nr WE:	403-640-2
Nr indeksowy:	603-197-00-7

Klasyfikacja:

Klasa zagrożenia i kody kategorii	Kody zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia
Repr. 2	H361d - Podejrzewa się, że działa szkodliwie na dziecko w łonie matki.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

SPARTA 250 EW

3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Acute Tox. 4 *
Aquatic Chronic 2

H302 - Działa szkodliwie po połknięciu
H411 - Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

1-Metylo-2-pirolidon

Zawartość: 15% wag.
Nr CAS: 872-50-4
Nr WE: 212-828-1
Nr indeksowy: 606-021-00-7

Klasyfikacja:

Klasa zagrożenia i kody kategorii
Repr. 1B
Eye Irrit. 2
STOT SE 3
Skin Irrit. 2

Kody zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia
H360D - Może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki.
H319 - Działa drażniąco na oczy.
H335 - Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.
H315 - Działa drażniąco na skórę.

Alkohol alifatyczny

Zawartość: 17% wag.
Nr CAS: 71-36-3-
Nr WE: -
Nr indeksowy:

Klasyfikacja (*):

Klasa zagrożenia i kody kategorii
Aquatic Chronic 2

Kody zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia
H411 - Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

Pochodna kwasu fosforowego i poli(aryloalkilo)fenolo-glikolu propylenowego

Zawartość: 5% wag.
Nr CAS: 108-32-7
Nr WE: -
Nr indeksowy: -

Klasyfikacja (*):

Klasa zagrożenia i kody kategorii
Eye Irrit. 2

Kody zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia
H319 - Działa drażniąco na oczy.

Bis(tetrapropylenobenzeno sulfonian wapnia

Zawartość: 4% wag.
Nr CAS: 11117-11-6-
Nr WE: -
Nr indeksowy:

Klasyfikacja (*):

Klasa zagrożenia i kody kategorii
Skin Corr. 1B

Kody zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia
H314 - Powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu.
H312 - Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą.
H412 - Działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

Acute Tox. 4
Aquatic Chronic 3

Izobutanol

Zawartość: 2% wag.
Nr CAS: 78-83-1-
Nr WE: 201-148-0
Nr indeksowy: 603-108-00-

Klasyfikacja (*):

Klasa zagrożenia i kody kategorii
Flam. Liq. 3
STOT SE 3
Skin Irrit. 2

Kody zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia
H226 – Łatwopalna ciecz i pary
H335 - Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.
H315 - Działa drażniąco na skórę.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

SPARTA 250 EW

3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Eye Dam. 1

H318 - Powoduje poważne uszkodzenie oczu.

STOT SE 3

H336 - Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.

(*) – substancja nieklasyfikowana w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE nr L 353 z 31 grudnia 2008 roku). Klasyfikacja producenta.
W punkcie 16 podano znaczenie zwrotów R.

4. PIERWSZA POMOC

Narażenie inhalacyjne

Osobę poszkodowaną niezwłocznie wyprowadzić z zanieczyszczonego obszaru. Zapewnić dostęp świeżego powietrza. W przypadku utrzymywania się jakichkolwiek dolegliwości, zasięgnąć porady lekarza.

Zanieczyszczenie oczu

Przy podwiniętych powiekach natychmiast przemyć oczy dużą ilością czystej bieżącej wody lub płynem do płukania oczu, Po kilku minutach usunąć szkła kontaktowe i kontynuować przemywanie oczu, aż do wypłukania wszelkiego zanieczyszczenia. W przypadku utrzymywania się jakichkolwiek dolegliwości, np. cech podrażnienia oczu, zasięgnąć porady lekarza.

Kontakt ze skórą

Skórę zanieczyszczoną produktem natychmiast umyć dużą ilością wody usuwając jednocześnie zanieczyszczoną odzież i buty. Kontynuować mycie wodą z mydłem. W przypadku utrzymywania się jakichkolwiek dolegliwości, niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza.

Połknięcie

Nie zaleca się wywoływania wymiotów. Przeplukać usta wodą. Wypić kilka szklanek wody. W przypadku wystąpienia wymiotów przeplukać usta i ponownie wypić wodę.

Osobie nieprzytomnej nie podawać żadnych środków doustnie. Niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza i przedstawić etykietę lub kartę charakterystyki.

Wskazówki dla lekarza

Nie ma swoistej odtrutki dla tego produktu. Po dekontaminacji, stosować leczenie podtrzymujące i objawowe. Podrażnienie oczu i skóry traktować rutynowo. Można rozważyć wykonanie płukania żołądka i/lub podanie węgla aktywnego.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Zalecane środki gaśnicze:

Mały pożar gasić za pomocą suchych proszków gaśniczych lub ditlenku węgla (CO₂). Większy pożar gasić rozpyloną wodą lub pianą. Zagrożone pożarem pojemniki chłodzić wodą. W celu uniknięcia wdychania niebezpiecznych par i toksycznych produktów rozkładu gasić z wiatrem z bezpiecznej odległości i z zabezpieczonego miejsca.

Nieodpowiednie środki gaśnicze:

W zależności od otoczenia. Nie stosować zwartych strumieni wody.

Szczególne zagrożenie ze strony produktów spalania i wydzielających się gazów:

Podczas pożaru, mogą wytwarzać się lotne, cuchnące, toksyczne, drażniące i palne produkty rozkładu termicznego, takie jak: tlenki azotu, ditlenek siarki, tlenek węgla (CO), ditlenek węgla (CO₂), chlorowódor, pięciotlenek fosforu, i różne chlorowane związki organiczne. Nie wdychać dymów wytwarzających się podczas pożaru lub wybuchu.

Specjalne wyposażenie ochronne strażaków:

Dostosować do rozmiaru pożaru. Nosić odpowiednie środki ochrony dróg oddechowych, np. aparaty oddechowe z niezależnym źródłem powietrza, odpowiednią odzież ochronną. Jeśli zajdzie potrzeba stosować pełne wyposażenie ochronne.

Inne informacje:

Zużyte środki gaśnicze zebrać i usunąć zgodnie z obowiązującymi przepisami

KARTA CHARAKTERYSTYKI SPARTA 250 EW

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Patrz także punkt 13 i 8.

Indywidualne środki ostrożności:

Zapewnić odpowiednią wentylację. Unikać kontaktu z oczami i skórą. W zależności od rozmiaru wycieku nosić odpowiednie środki ochrony indywidualnej – patrz punkt 8. Zapobiegać powstawaniu i wytwarzaniu aerozoli i mgieł produktu. Osoby postronne usunąć z zagrożonego obszaru.

Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

Nie dopuszczać do przedostawania się produktu do kanalizacji, wód powierzchniowych, gruntowych i gleby. Zawiadomić odpowiednie władze w przypadku uwolnienia produktu do środowiska. Opracować plan usuwania wycieku przed jego wystąpieniem. Przygotować puste, zamykane pojemniki na odpady.

Metody oczyszczania/usuwania:

Uwolniony produkt obwałować i odpompować. Wycieki do wody odizolować i zebrać do utylizacji.

Wycieki na podłogę lub inne nieprzepuszczalne powierzchnie zasypać materiałem pochłaniającym ciecze (piasek, bentonit, uwodnione wapno, ziemia Fullera, uniwersalne środki pochłaniające itp.) i zebrać mechanicznie do oznakowanego pojemnika na odpady. Zanieczyszczoną glebę zebrać do oznakowanego pojemnika na odpady. Usuwać zgodnie z zaleceniami przedstawionymi w punkcie 13. Zanieczyszczone powierzchnie umyć wodą z dodatkiem odpowiedniego detergentu. Zanieczyszczoną wodę zebrać i przekazać do utylizacji.

7. POSTĘPOWANIE Z MIESZANINĄ I JEJ MAGAZYNOWANIE

Postępowanie z mieszaniną:

Patrz punkt 6.

W celu uniknięcia kontaktu z produktem, zaleca się stosowanie produktu w zamkniętych systemach przemysłowych bądź za pomocą zdalnego sterowania. W innych przypadkach zaleca się stosowanie środków mechanicznych. Należy zapewnić odpowiednią wentylację, także lokalną wyciągową z filtrem powietrza wylotowego. Przestrzegać zaleceń podanych w instrukcji stosowania. Przestrzegać instrukcji stanowiskowej. Przestrzegać zaleceń podanych na etykiecie oraz obowiązujących podczas pracy z czynnikami chemicznymi (pestycydami) – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych – Dz. U. z dnia 18 stycznia 2005 r., Nr 11, poz. 86. Nie jeść, nie pić ani nie palić tytoniu podczas pracy z produktem. Patrz także punkt 8 karty. Podane w punkcie 8 zalecenia dotyczą pracy z nierozcieńczonym produktem i przygotowania roztworów do oprysku, jednak z powodzeniem mogą być przestrzegane podczas wykonywania oprysku. Nie dopuszczać do zanieczyszczenia gleby lub wód podczas mycia wyposażenia do oprysku.

Zalecenia przeciwpożarowe i przeciwwybuchowe:

Nie ma specjalnych zaleceń.

Magazynowanie

Przechowywać wyłącznie w oryginalnych, szczelnych opakowaniach w dobrze wentylowanym, suchym i zamykanym pomieszczeniu wykonanym z niepalnych materiałów. Produkt stabilny z warunkach składowania w normalnych warunkach. W temperaturze poniżej 10°C może nastąpić krystalizacja produktu. Podłoga pomieszczeń magazynowych powinna być wykonana z materiałów nieprzepuszczalnych. Nie dopuszczać osób postronnych i dzieci. Zaleca się oznakowanie pomieszczenia napisem „Trucizna”.

Składowanie wspólne: Nie składować z żywnością, napojami i paszą. W pomieszczeniu powinna być umywalka z bieżącą wodą.

Dalsze informacje:

Produkt jest rejestrowanym pestycydem, który jest przewidziany do określonych, dopuszczalnych zastosowań określonych przez odpowiednie władze i podanych na etykiecie.

Patrz także punkt 10.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Dodatkowe zalecenia w zakresie środków inżynierskich:

Zapewnić odpowiednią wentylację, także miejscową, wyciągową w razie potrzeby. Nosić odpowiednie środki ochrony dróg oddechowych w warunkach niedostatecznej wentylacji. Patrz także punkt 7. W warunkach stosowania w systemie zamkniętym, nie ma potrzeby stosowania środków ochrony indywidualnej. Podane dalej zalecenia dotyczą sytuacji, kiedy nie ma możliwości stosowania w systemie

KARTA CHARAKTERYSTYKI SPARTA 250 EW

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

zamkniętym lub gdy zachodzi potrzeba otwarcia zamkniętego systemu. Przed każdym otwarciem zamkniętego systemu rozważyć potrzebę stosowania środków ochrony indywidualnej i możliwość bezpiecznego otwarcia.

Parametry kontroli narażenia:

Rozporządzenie MPiPS z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2002 r. nr 217, poz. 1833 ze zmianami w Dz. U. z 2005 r. nr 212 poz. 1769, Dz. U. Nr 161, poz. 1142, 2007 r., Dz. U. Nr 105, poz. 873, 2009 r.

1-Metylo-2-pirolidon

NDS - 120 mg/m³; NDSh - 240 mg/m³; NDSP - nie określono.

Alkohol izobutylowy (2 - Metylopropan-1-ol)

NDS - 100 mg/m³; NDSh - 200 mg/m³; NDSP - nie określono.

Zalecane procedury monitoringu:

PN ISO 4225/Ak:1999 Jakość powietrza – Zagadnienia ogólne – Terminologia (arkusz krajowy)

PN Z-04008-7:2002. Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacji wyników

PN-EN-689:2002. Powietrze na stanowiskach pracy – Wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategią pomiarowa.

PN-EN-482:2002. Powietrze na stanowiskach pracy – Ogólne wymagania dotyczące procedur pomiaru czynników chemicznych.

1-Metylo-2-pirolidon

Metoda zalecana przez jednostki badawczo-rozwojowe w dziedzinie medycyny pracy.

Alkohol izobutylowy

PN-86/Z – 04155/01 Badania zawartości alkoholu butylowego. Postanowienia ogólne i zakres normy

PN-86/Z – 04155/02 Badania zawartości alkoholu butylowego. Oznaczanie alkoholu izobutylowego i n-butylowego na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej.

PN-89/Z-04023/02 Ochrona czystości powietrza. Badanie zawartości (w mieszaninach) szkodliwych substancji wydzielających się z wyrobów lakierowych nitrocelulozowych. Oznaczanie acetonu, alkoholi: etylowego, n-butylowego, izobutylowego, etoksyetylowego, butoksyetylowego; octanów: etylu, n-butylu, etoksyetylu; toluenu i ksylenu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej.

Wartość dopuszczalnego stężenia biologicznego (DSB)

Nie określono

Środki ochrony indywidualnej

Myć ręce przed każdą przerwą i po zakończeniu pracy. W miejscu pracy nie jeść, nie pić, nie palić tytoniu. Unikać kontaktu ze skórą. Nie dopuszczać do zanieczyszczenia oczu. Nie wdychać gazu/par/aerozoli. Niezwłocznie zdjąć zanieczyszczoną odzież. Przed zdjęciem rękawic należy je umyć wodą z mydłem. Po pracy z produktem zaleca się zdjęcie roboczej odzieży i butów oraz umycie całego ciała (prysznic). Środki ochrony indywidualnej i odzież ochronną przekazać do oczyszczenia po każdym użyciu. Nie przechowywać z żywnością, napojami i paszą.

Kobiety ciężarne nie powinny pracować z tym produktem – patrz punkt 11. Nie dopuszczać dzieci i osób bez środków ochrony indywidualnej na obszar roboczy.

Ochrona dróg oddechowych:

W warunkach wypadkowego uwolnienia par i mgieł produktu nosić oficjalnie zatwierdzone indywidualne środki ochrony dróg oddechowych z uniwersalnym pochłaniaczem, włącznie z pochłaniaczem aerozoli. Zapewnić odpowiednie czyszczenie i konserwację sprzętu do ochrony dróg oddechowych.

Ochrona rąk:

Odpowiednie rękawice ochronne, np. z gumy, kauczuku butylowego, nitylowego, witonu. Właściwości ochronne rękawic zależą nie tylko od rodzaju materiału, z którego są wykonane. Czas działania ochronnego może być różny przypadku różnych producentów rękawic. W przypadku wielu substancji nie można precyzyjnie oszacować czasu działania ochronnego rękawic. Uwzględniając podane przez producenta parametry rękawic należy zwracać uwagę podczas stosowania produktu czy rękawice jeszcze zachowują swoje właściwości ochronne.

Ochrona oczu:

Zaleca się noszenie osłony twarzy niż okularów ochronnych. W przypadku możliwości zanieczyszczenia oczu, zaleca się zamontowanie urządzeń do płukania oczu w sąsiedztwie takich stanowisk pracy.

Ochrona skóry:

Odpowiednia odzież robocza, odporna na działanie czynników chemicznych, z długimi rękawami, buty ochronne, itp.

KARTA CHARAKTERYSTYKI SPARTA 250 EW

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

UWAGA:

Środki inżynierijno-techniczne mają pierwszeństwo przed środkami ochrony osobistej
Wymagania zasadnicze dla środków ochrony indywidualnej określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. Nr 259, poz. 2173)

Pracodawca jest zobowiązany zapewnić, aby stosowane środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze posiadały właściwości ochronne i użytkowe oraz zapewnić odpowiednie ich pranie, konserwację, naprawę i odkażanie.

Zalecane badania wstępne i okresowe pracowników narażonych na czynniki chemiczne są określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30.05.1996 roku w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U. nr 69/1996, poz. 332, wraz z późniejszymi zmianami).

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

Postać	Ciecz
Barwa	Żółtawo brązowy
Zapach	Oleju kokosowego
Temperatura wrzenia	Dane niedostępne
Temperatura topnienia	Dane niedostępne
Gęstość właściwa	0,972 g/ml
Prężność par	
	Tebukonazol
	9,8 x 10 ⁻⁹ mm Hg w temp. 20°C
	2,3 x 10 ⁻⁸ mm Hg w temp. 25°C
Lepkość	ok. 11 cS w temp. 20°C
Napięcie powierzchniowe	ok. 33 mN/m w temp. 25°C (nierozcieńczony)
	ok. 31 mN/m w temp. 40°C (nierozcieńczony)
Rozpuszczalność w wodzie/mieszalność	Produkt miesza się z wodą
	Tebukonazol: 32 mg/l w temp. 20°C
Rozpuszczalność tebukonazolu w rozpuszczalnikach organicznych	
	Aceton
	>250 g/l
	Dichlorometan
	>250 g/l
	Octan etylu
	>250 g/l
	n-Heptan
	0,69 g/l w temp. 20°C
	Metanol
	>250 g/l
	Ksylen
	50,97 g/l w temp. 20°C
Współczynnik podziału n-oktanol/woda	
	Tebukonazol
	Log Kow = 3,7 (20°C, niezjonizowany)
	1-Metylo-2-pirolidon
	Log Kow = -0,46
Wartość pH	3,5 (20°C, nierozcieńczony)
	4,5-5,3 (1% roztwór wodny)
Punkt zapłonu	75°C (tygiel zamknięty, Pensky-Martens)
Temperatura samozapłonu	ok. 265°C
Właściwości wybuchowe	Nie jest wybuchowy
Właściwości utleniające	Nie dotyczy

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Warunki, których należy unikać:

Patrz także punkt 7.

Produkt jest stabilny w temperaturze pokojowej.

Materiały, których należy unikać:

-. Patrz także punkt 7.

Niebezpieczne reakcje:

KARTA CHARAKTERYSTYKI SPARTA 250 EW

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Nie określono.

Niebezpieczne produkty rozkładu:

Patrz także punkt 5.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Toksykokinetyka, metabolizm i rozmieszczenie

Tebukonazol ulega prawie całkowitemu wchłonięciu, metabolizmowi i wydaleniu w ciągu kilku dni. W organizmie ulega powszechnemu rozmieszczeniu. Nie ma danych wskazujących na bioakumulację.

Toksyczność ostra:

Szacuje się, że produkt nie jest szkodliwy po połknięciu, narażeniu inhalacyjnym i po podaniu na skórę. Należy jednak zawsze zachować ostrożność obowiązującą przy pracy z czynnikami chemicznymi.

Poniżej podano dane dotyczące toksyczności ostrej podobnego produktu.

Wartość medialnej dawki śmiertelnej, DL₅₀, po podaniu drogą pokarmową szczurom: >2 000 mg/kg masy ciała. Przy tej dawce stwierdzono cechy działania toksycznego.

Wartość medialnej dawki śmiertelnej, DL₅₀, po podaniu na skórę szczurom: >4 000 mg/kg masy ciała.

Wartość medialnego stężenia śmiertelnego, CL₅₀, w warunkach 4-godzinnej narażenia inhalacyjnego szczurów: >8,76 mg/L. Przy tym stężeniu stwierdzono cechy działania toksycznego.

Pierwotne działanie drażniące:

Na skórę: Może powodować umiarkowane podrażnienie skóry.

Na oczy: Może powodować umiarkowane podrażnienie oczu.

Działanie uczulające:

Nie stwierdzono cech działania uczulającego.

Toksyczność przewlekła:

Przy dawce LOEL (najniższa dawka przy której obserwuje się skutki działania szkodliwego) wynoszącej 80 mg tebukonazolu na kg masy ciała nadzień, podawanej przez 13 tygodni stwierdzono zmiany w wątrobie, nadnerczach, nerkach i oczach.

Działanie rakotwórcze:

Nie stwierdzono cech działania rakotwórczego tebukonazolu.

Działanie szkodliwe na rozrodczość:

W badaniach na zwierzętach, po podaniu tebukonazolu w dawkach toksycznych dla matek, możliwe cechy działania szkodliwego tebukonazolu na rozrodczość – zmniejszenie liczebności miotów i wpływ na rozwój potomstwa.

Działanie teratogenne:

Po podaniu 1-metylo-2-pirolidonu w dawkach 125-250 mg/kg masy ciała/dzień stwierdzono zmiany rozwojowe u potomstwa.

W badaniach na zwierzętach stwierdzono wady rozwojowe u potomstwa, których matkom podawano tebukonazol w dawkach toksycznych dla organizmu matczynego.

Działanie mutagenne:

Nie stwierdzono działania mutagennego tebukonazolu.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Ekotoksyczność:

Produkt jest toksyczny do roślin wodnych oraz szkodliwy dla ryb i bezkręgowców wodnych. Szacuje się, że nie jest szkodliwy do ptaków, glebowych mikro- i makro- organizmów, owadów i ssaków.

Ocenę ekotoksyczności wykonano na podstawie poniższych danych, otrzymanych do podobnego produktu.

Wartość CL₅₀, dla pstrąga tęczowego, *Oncorhynchus mykiss*, w warunkach 96-godzinnej narażenia: 17,7 mg/L wody.

Wartość EC₅₀, dla skorupiaków, rozwielitka, *Daphnia magna*, w warunkach 48-godzinnej narażenia: 21,5 mg/L wody.

Wartość IC₅₀, dla glonów zielonych, *Desmodesmus subspicatus*, w warunkach 72-godzinnej narażenia: 0,110 mg/L wody.

Wartość 14-dniowego DL₅₀, dla przepiórki japońskiej, *Coturnix coturnix japonica*: >2 000 mg/kg.

Wartość CL₅₀, dla dżdżownicy, *Eisenia foetida*, w warunkach 14-dniowego narażenia: >1 000 mg/kg suchej gleby.

KARTA CHARAKTERYSTYKI SPARTA 250 EW

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Wartość 48-godzinnego DL₅₀ dla pszczoły miodnej, *Apis mellifera*, po podaniu drogą pokarmową: >100 µg/pszczołę.

Wartość 48-godzinnego DL₅₀ dla pszczoły miodnej, *Apis mellifera*, po podaniu kontaktowym: >100 µg/pszczołę.

Mobilność:

Tebukonazol jest mało mobilny w glebie. Ponadto, produkt zawiera emulgatory i rozpuszczalniki, które także są mało mobilne w środowisku.

Trwałość i degradacja:

Tebukonazol nie ulega szybkiej biodegradacji. Ulega wolnej degradacji w glebie. Okresy półtrwania są zróżnicowane, w zależności od warunków i zazwyczaj w glebie, w warunkach tlenowych, wynoszą od 40 do 180 dni.

Alkohol alifatyczny i niektóre emulgatory, zawarte w tym produkcie, ulegają powolnej degradacji w środowisku.

Potencjał bioakumulacyjny:

Szacuje się, że tebukonazol ma niewielki potencjał bioakumulacyjny. Średni wartość współczynnika biokoncentracji, BCF, obliczona na podstawie badań na kilku gatunkach ryb, wynosiła 65 dla całego ciała ryby.

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Nie wprowadzać do kanalizacji. Nie dopuszczać do zanieczyszczania wód powierzchniowych, cieków powierzchniowych i gleby.

Przestrzegać przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. nr 62 z 2001 r., poz. 628 – tekst ujednolicony)

Przestrzegać przepisów ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych. Dz. U. nr 63 z 2001 r., poz. 638 – tekst ujednolicony.

Klasyfikacja odpadów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. nr 112, poz. 1206):

W zależności od miejsca i sposobu stosowania produktu można przypisać inne kody odpadom.

Nie określono

Rekomendowana przez producenta metoda usuwania odpadów.

Pozostałości, które nie mogą być wykorzystane lub chemicznie przekształcone należy przekazać do licencjonowanej firmy utylizacyjnej lub do spalania w odpowiednich instalacjach wyposażonych w skrubery gazów wylotowych. Zaleca się trzykrotne przepłukanie pojemników i przekazanie do recyklingu lub ponownego użycia. Opróżnione opakowania można przedziurawić, aby nie mogły być wykorzystane do innych celów i przekazać na składowisko odpadów. Opakowania wykonane z materiałów palnych przekazać do spalania w odpowiednich instalacjach wyposażonych w skrubery gazów wylotowych.

Sposób likwidacji odpadów uzgodnić z właściwym terenowo Wydziałem Ochrony Środowiska.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Transport drogowy i kolejowy - ADR/RID

Nr UN: 3082

Klasa: 9

Kod klasyfikacyjny: M6

Nalepka: 9

Grupa pakowania: III

Nazwa przewozowa: MATERIAŁ ZAGRAŻAJĄCY ŚRODOWISKU, CIEKŁY, I.N.O. (tebukonazol)

Transport morski - IMDG

UN number: 3082

Class: 9

Label: 9

Packaging group: III

Marine pollutant: Yes

Proper technical name: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S.

(Tebuconazole).

KARTA CHARAKTERYSTYKI

SPARTA 250 EW

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Transport lotniczy - ICAO/IATA

UN number: 3082

Class: 3

Label: 3

Packaging group: III

Proper technical name: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S.
(Tebuconazole).

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

USTAWA z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych. (Dz. U. nr 11 poz. 84 z późniejszymi zmianami).

Ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r., o ochronie roślin, Dz. U. nr 11, poz. 94, 2004 r., z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30.05.1996 roku w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. nr 69/1996, poz. 332 wraz z późniejszymi zmianami)

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. Nr 259, poz. 2173)

Umowa Europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzona w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. nr 194/2002, poz. 1629) wraz z kolejnymi zmianami załączników A i B publikowanymi w formie Oświadczeń Rządowych w Dzienniku Ustaw RP oraz Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym materiałów niebezpiecznych (Dz. U. nr 199/2002, poz. 1671 z późniejszymi zmianami)

Klasyfikacja produktu zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 02 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. nr 171, poz. 1666 ze zmianami w Dz. U. 2004 Nr 243, poz. 2440 i w Dz. U. z 2007 r. nr 174 poz. 1222 i Dz. U. nr 43 poz. 353, 2009 r.)

Klasyfikacja odpadów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206)

Rozporządzenie MPiPS z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2002 r. nr 217, poz. 1833 ze zmianami w Dz. U. z 2005 r. nr 212 poz. 1769, Dz. U. Nr 161, poz. 1142, 2007 r., Dz. U. Nr 105, poz. 873, 2009 r.

Dyrektywa Komisji nr 2000/39/EC, 2006/15/EC i 2009/161/EC w sprawie ustanowienia pierwszej, drugiej i trzeciej listy indykacyjnych wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń w środowisku pracy.

Rozporządzenie (WE) Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE nr L 353 z 31 grudnia 2008 roku).

Oznakowanie ostrzegawcze zamieszczane na opakowaniu (elementy etykiety GHS):

Nazwa: **SPARTA 250 EW**

Zawiera: tebukonazol, 1-metylo-2-pirolidon.

Piktogram, kody haseł ostrzegawczych	Kody zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia
 GHS07	H319 – Działa drażniąco na oczy H315 - Działa drażniąco na skórę.

KARTA CHARAKTERYSTYKI SPARTA 250 EW

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

 GHS08	H361d –Podejrzewa się, że działa szkodliwie na dziecko w łonie matki..
 GHS09	H400 - Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne. H410 - Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki
Uwaga	
W celu uniknięcia zagrożeń dla zdrowia ludzi i środowiska, należy postępować zgodnie z instrukcją użycia.	

Zwroty wskazujące środki ostrożności.

Zapobieganie:

P201	Przed użyciem zapoznać się ze specjalnymi środkami ostrożności.
P264	Dokładnie umyć ręce po użyciu
P281	Stosować wymagane środki ochrony indywidualnej

Reagowanie

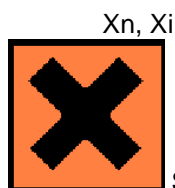
P305 + P351 +P338	W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Kontynuować płukanie
P337 + P313	W przypadku utrzymywania się działania drażniącego na oczy: Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.
P391	Zebrać wyciek

Usuwanie:

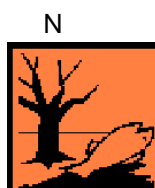
P501	Zawartość/pojemnik usuwać zgodnie z miejscowymi przepisami.
------	---

Produkt podlega obowiązkowi oznakowania wg dyrektywy 1999/45/EC

Znaki ostrzegawcze:

Szkodliwy, Drażniący,

Niebezpieczny dla środowiska.

Zawartość substancji aktywnej:

tebukonazol, 1-metylo-2-pirolidon.

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia (zwroty R):

R36/38 – Działa drażniąco na oczy i skórę

R63 – Możliwe ryzyko szkodliwego działania na dziecko w łonie matki

R50/53 - Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania preparatu (zwroty S):

S 2 chronić przed dziećmi

S 3 Przechowywać w chłodnym miejscu

S 8 Przechowywać pojemnik w suchym pomieszczeniu

S13 – Nie przechowywać razem z żywnością, napojami i paszami dla zwierząt.

S20/21 – Nie jeść i nie pić oraz nie palić tytoniu podczas stosowania środka.

S 23 Nie wdychać gazu/ dymu/pary/rozpylonej cieczy

S24/25 – Unikać zanieczyszczenia skóry i oczu.

KARTA CHARAKTERYSTYKI SPARTA 250 EW

- S 26** Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza
S 28 Zanieczyszczoną skórę natychmiast przemyć dużą ilością wody
S36/37/39 - Nosić odpowiednią odzież ochronną, odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy.
S46 – W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza – pokaż opakowanie lub etykietę.
S 47/49 Przechowywać wyłącznie w oryginalnym opakowaniu w temperaturze nieprzekraczającej 0 °C i 40 °C
S57 – Używać odpowiednich pojemników zapobiegających skażeniu
S60 – Produkt i opakowanie usuwać jako odpad niebezpieczny

16. INNE INFORMACJE

Treść zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia (zwroty R) dotyczących składników produktu:

R21 – Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą.

R22 – Działa szkodliwie po połknięciu.

R34 – Powoduje oparzenia.

R36 – Działa drażniąco na oczy.

R36/37/38 – Działa drażniąco na oczy, drogi oddechowe i skórę.

R41 – Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu.

R51/53 – Działa toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

R52/53 – Działa szkodliwie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

R61 – Może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki.

R63 – Możliwe ryzyko szkodliwego działania na dziecko w łonie matki.

R67 - Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

Aktualizacja karty zgodnie z wymogami przepisów Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. (REACH).

Produkt nie zawiera składników, dla których opracowano raport bezpieczeństwa chemicznego.

Powyższe informacje są opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i dotyczą produktu w postaci w jakiej jest stosowany. Dane dotyczące tego produktu przedstawiono w celu uwzględnienia wymogów bezpieczeństwa, a nie zagwarantowania jego szczególnych właściwości.

W przypadku, gdy warunki stosowania produktu nie znajdują się pod kontrolą producenta, odpowiedzialność za bezpieczne stosowanie produktu spada na użytkownika.

Kartę opracowano na podstawie angielskiej karty charakterystyki z września 2009 r., nadesłanej przez Cheminova Polska Sp. z o.o., z uwzględnieniem obowiązujących w Polsce przepisów dotyczących substancji i mieszanin chemicznych.